

Scener ur ett äktenskap

(1973 - Secretos de un matrimonio), d'Ingmar Bergman

Sinopsi

Fa deu anys que Johan i Marianne són casats i tot sembla perfecte en la seva vida en comú, fins que ell s'enamora d'una noia més jove i abandona sobtadament la llar. Malgrat la ruptura dolorosa, es van trobant al llarg dels anys i poc a poc descobreixen que entre ells hi ha un lligam difícil de trencar.

Fitxa tècnica

Direcció Ingmar Bergman
 Guió Ingmar Bergman
 Fotografia Sven Nykvyst
 Muntatge Siv Lundgren
 Producció Lars-Owe Caldberg
 Productor executiu . . Björn Thulin
 Vestuari Inger Pehrsson
 Duració 162 min.

Fitxa artística

Liv Ullman Marianne
 Erland Josephson Johan
 Bibi Andersson Katarina
 Jan Malmsjö Peter

CRÍTICA

Som analfabets emocionals. Ens ho han ensenyat tot sobre el cos humà i l'agricultura de Pretòria, i que la hipotenusa és l'arrel quadrada de la suma dels quadrats dels catets, i tot allò, però no ens han ensenyat res sobre l'ànima. Som terriblement ignorants de nosaltres mateixos i dels altres (Johan, a **Escenes d'un matrimoni**).

El 1973 Ingmar Bergman va realitzar per a la televisió una sèrie de sis episodis sobre les relacions d'una parella benestant. D'aquesta producció, que durava 300 minuts en total, se'n va fer poc després una versió reduïda per a la pantalla gran, que a l'Estat espanyol es va estrenar amb el títol **Secretos de un matrimonio**. Trenta anys més tard Bergman recuperaria els personatges de Johan i Marianne per analitzar la seva evolució a **Saraband** (2004).

Escenes d'un matrimoni és una pel·lícula clau en la filmografia del director suec per raons diverses. D'una banda, constitueix un punt culminant de la seva col·laboració amb la televisió, un mitjà al qual progressivament treballarà amb més freqüència al llarg dels anys, fins a esdevenir la seva plataforma definitiva d'expressió. Les facilitats tècniques, la reducció de costos de producció i, en conseqüència, de pressions financeres, han

afavorit que Bergman triés la televisió per dur a terme els seus projectes amb més llibertat.

Sense ser tècniques específiques del món televisiu, el treball en estudi, la parquedat escenogràfica i actoral, el so directe, el protagonisme dels plans curts i del pla-contraplà, s'hi donen d'una manera que enllaça directament amb la recerca estètica que Bergman venia desenvolupant des dels seus inicis com a director a mitjans dels anys quarantes. La seva experiència en la direcció teatral als 50-60 amb obres d'August Strindberg i Henrik Ibsen, entre d'altres, sembla així mateix una prefiguració de produccions com **Escenes d'un matrimoni**, que Bergman fa per a la televisió amb una creixent sobrietat de mitjans i un interès exclusiu per l'estudi de les relacions humanes a un nivell gairebé minimalista, de teatre de cambra. L'escenografia, reduïda a la mínima expressió, es torna transparent davant la presència dels actors. El diàleg esdevé el centre de l'escena. La càmera s'apropa als rostres i revela el que no diuen les paraules, i els silencis s'omplen de significat a través de gestos i mirades fugaços, gairebé imperceptibles.

El film, d'alguna manera, és una destil·lació dels temes que trobem en el conjunt de la filmografia bergmaniana: la soledat de l'ésser

humà, la seva incapacitat per a comunicar-se amb els seus congèneres, la dificultat de trobar-li un sentit a la vida. Les paraules de Johan cap al final de la pel·lícula, en un moment de recapitulació i assumpte dels errors passats, resumeixen en gran mesura la trajectòria i la figura del seu director: "No ens han ensenyat res sobre l'ànima. Som terriblement ignorants de nosaltres mateixos i dels altres".

Durant seixanta anys de carrera, Bergman, marcat per una estricta formació religiosa, s'ha interrogat sobre el destí de l'home, el seu abandó –per part de Déu, per part dels altres homes igualment isolats en la seva psique traïdora-, sobre la cruïlla de l'existència. Després d'un cicle en què la seva cinematografia havia tingut un marcat to metafísic i moral, amb pel·lícules com **Det Sjunde inseglet (El setè segell, 1957)** o **Nattvardgästerna (Els comulgants, 1961)**, les preocupacions d'ordre espiritual van derivant, per la pròpia evolució lògica del discurs del cineasta, cap a l'observació de la conducta humana en l'entorn immediat, íntim. Sense un Déu protector, sense una esperança de vida ulterior, la salvació de l'home resta en mans de l'amor. Tanmateix, l'home es mostra incapaç de copsar-lo.

Johan i Marianne semblen un matrimoni ben avingut. La seva felicitat, afirmen, es deu a la comunicació, la sinceritat, la confiança. Però el cert és que la seva vida és plena de decepcions, confessions, de silencis, d'una esmerada i artificiosa consideració envers l'altre. Quan Johan decideix fugir amb Paula, una estudiant de 23 anys, la bombolla de perfecció els esclata a la cara. Per primera vegada, la nit de la ruptura inicien una conversa que trigarà anys a concloure; poc a poc farà aflorar tots els secrets que, sense saber-ho, els van fer desgraciats. Al mateix temps, la separació els

dóna una llibertat que no havien tingut abans: llibertat per conèixer-se ells mateixos, per parlar obertament, per ferir-se l'un a l'altre sense témer les conseqüències i per aprendre a estimar la persona que tenen al costat i no havien sabut veure.

Magda Costa

Filmografia cinematogràfica

Dokument Fanny och Alexander (1986)
 Karins ansikte (1986)
 Fanny och Alexander (Fanny y Alexander. 1982)
 Aus dem Leben der Marionetten (De la vida de las marionetas. 1980)
 Höstsonaten (Sonata de otoño. 1978)
 Serpent's Egg, The (El huevo de la serpiente. 1977)
 Ansikte mot ansikte (Cara a cara. 1976)
 Scener ur ett äktenskap (Escenas de un matrimonio. 1973)
 Viskningar och rop (Gritos y susurros. 1972)
 Beröringen (La carcoma. 1971)
 Skammen (La vergüenza. 1968)
 Vargtimmen (La hora del lobo. 1968)
 Stimulantia (1967)
 Persona (Persona. 1966)
 För att inte tala om alla dessa kvinnor (Por no hablar de esas mujeres. 1964)
 Tystnaden (El silencio. 1963)
 Nattvardgästerna (Los comulgantes. 1963)
 Såsom i en spegel (Como en un espejo. 1961)
 Djävulens öga (El ojo del diablo. 1960)
 Jungfrukällan (El manantial de la doncella. 1960)
 Ansiktet (El rostro. 1958)
 Nära livet (En el umbral de la vida. 1958)
 Sjunde inseglet, Det (El séptimo sello. 1957)
 Smultronstället (Fresas salvajes. 1957)
 Sommarnattens leende (Sonrisas

de una noche de verano. 1955)
 Kvinnodröm (Sueños. 1955)
 Lektion i kärlek, En (Una lección de amor. 1954)
 Gycklarnas afton (Noche de circo. 1953)
 Sommaren med Monika (Un verano con Mónica. 1953)
 Kvinnors väntan (La espera de las mujeres. 1952)
 Sommarlek (Juegos de verano. 1951)
 Sânt händer inte här (1950)
 Till glädje (Hacia la alegría. 1950)

Törst (La sed. 1949)
 Fängelse (Prisión. 1949)
 Hamnstad (Una mujer libre. 1948)
 Musik i mörker (Noche eterna. 1948)
 Skepp till Indialand (Barco a la India. 1947)
 Det regnar på vår kärlek (Llueve sobre nuestro amor. 1946)
 Kris (Crisis. 1946)

Filmografia per a televisió

Saraband (2003) (TV)
 Bildmakarna (2000) (TV)
 Larmar och gör sig till (En presencia de un clown. 1997) (TV)
 Sista skriket (1995) (TV)
 Backanterna (1993) (TV)
 Markisinnan de Sade (1992) (TV)
 Två saliga, De (1986) (TV)
 Efter repetitionen (Después del ensayo. 1984) (TV)
 Hustruskolan (1983) (TV)
 Färö-dokument 1979 (1979) (TV)
 Trollflöjten (La flauta mágica. 1975)
 Misanthropen (1974) (TV)
 Färödokument 1969 (1969) (TV)
 Passion, En (Pasion. 1969)
 Riten (1969) (El rito. TV)
 Drömspel, Ett (1963) (TV)
 Oväder (1960) (TV)
 Rabies (1958) (TV)
 Venetianskan (1958) (TV)
 Herr Sleeman kommer (1957) (TV)

Es demana puntualitat. Es demana als espectadors que desconnectin els telèfons mòbils i qualsevol altre aparell acústic abans de començar la projecció. Gràcies.